

בש"פ 6304/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6304/20

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט פ' אקסלרד) במ"ת 32984-03-20 מיום 26.8.2020

תאריך הישיבה: כ"ז באלול התש"ף (16.9.2020)

בשם העורר: עו"ד יורם שפטל

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק

עמוד 1

המעצרים) עלהחלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט פ' אקסלרד) במ"ת 32984-03-20 מיום 26.8.2020, במסגרתה הורה בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

1. ביום 16.8.2020 הוגש כתב אישום נגד העורר המייחס לו עבירות של רצח וחבלה בכוונה מחמירה. בתמצית, על פי עובדות כתב האישום, בין העורר למנוח התגלע סכסוך שנסיבותיו אינן ידועות, בגינו העורר גמר בליבו לפגוע במנוח. ביום 10.2.2020, במהלך נסיעה ברכבו, הבחין העורר במנוח רוכב על אופנועו והחל לעקוב אחריו. בשלב מסוים האיץ העורר את מהירות רכבו ופגע במכוון במנוח, זאת במטרה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו לחבלה חמורה. המנוח הושלך על הקרקע, רכבו של העורר עלה על גופו של המנוח ונעצר. אז, ירד העורר מרכבו, כשהוא נושא עימו סכין, וניסה למשוך את המנוח מהמקום. בין השניים התפתח מאבק, במהלכו דקר העורר את המנוח שלוש דקירות, האחת בבטן ושתיים בחזה העליון, במטרה להמיתו. לאחר מכן חזר העורר לרכבו ונסע מהמקום. בעקבות המעשים המתוארים נפטר המנוח.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בדיון שהתקיים ביום 21.6.2020 הסכים בא כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, ועתר לעריכת תסקיר על ידי שירות המבחן. ביום 19.8.2020 הגיש שירות המבחן תסקיר מעצר, במסגרתו העריך כי נשקף סיכון מהעורר להתנהגות אלימה בעתיד. נשללה גם חלופת המעצר שהציע העורר, נוכח הערכתו כי המפקחים המוצעים, אחותו וגיסו, יתקשו לזהות גורמי סיכון ולהוות דמויות סמכותיות וחזקות מספיק על מנת למנוע הישנות של התנהגות עוברת חוק ולמנוע קשרים שוליים. נוכח האמור, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את העורר ממעצר.

3. ביום 26.8.2020 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המשיבה והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט עמד על כך שבעבירת הרצח המיוחסת לעורר, המסוכנות היא אינהרנטית לעבירה וקיימת גם חזקת מסוכנות סטטוטורית. עוד צוין כי התרשמותו של שירות המבחן מהעורר כפי שעולה מתסקיר המעצר מגבירה את החשש ממסוכנותו לציבור. בית המשפט בחן גם את האסמכתאות המשפטיות שהביא בא כוח העורר במטרה לתמוך בטענתו שאישום ברצח אינו שולל שחרור לחלופת מעצר או מעצר באיזוק אלקטרוני, וקבע כי לא ניתן להקיש לגביהן לענייננו. נוכח האמור, מצא בית המשפט כי לא הוצגו נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות שחרורו של נאשם ברצח לחלופת מעצר והורה על מעצרו עד לתום ההליכים, כאמור.

מכאן הערר שלפני.

4. העורר טוען כי שגה בית המשפט כשלא הורה על שחרורו לחלופת מעצר או על מעצרו בפיקוח אלקטרוני תוך שהתבסס על המלצת שירות המבחן, אשר נשענה על נימוקים שגויים, לשיטתו. כמו כן, ביחס לחלופת המעצר המוצעת, שגה בית המשפט כשאימץ את נימוקי שירות המבחן לאי התאמתם של המפקחים המוצעים. גם שגה בית המשפט עת קבע כי כל פסקי הדין אליהם הפנה בא-כוחו בטיעונו אינם רלוונטיים לענייננו.

5. בדיון שנערך לפני חלקה באת-כוח המשיבה על טענת העורר כי הסיבה בגינה דחה בית המשפט את חלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר הייתה אך בשל תסקיר שירות המבחן. החלטת בית המשפט התבססה על חומרת המעשה המיוחס לעורר ונסיבותיו, עליהן התווסף תסקיר שירות המבחן שלא בהמלצה לשחררו ממעצר, כאמור. מעבר לכך, לשיטת המשיבה בנסיבות המקרה היה מקום להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים ללא תסקיר.

6. דין הערר להידחות. אין חולק כי עובדות כתב האישום מקימות נגד העורר חזקת מסוכנות סטטוטורית מכוח סעיפים 21(א)(1)(ג) ו-21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. העורר מואשם בעבירת רצח, אשר בוצעה על פי המתואר בכתב האישום בצורה אכזרית, כאשר העורר לא הסתפק בדריסתו של המנוח, אלא גם ירד מרכבו לאחר הדריסה, דקר אותו והביא למותו. אמנם, גם כאשר מדובר בעבירת הרצח ובהתקיים עילות למעצרו של נאשם, מצוות המחוקק היא לבחון אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרר שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה. יחד עם זאת, רק בנסיבות יוצאות דופן יצליח נאשם ברצח לסתור את חזקת המסוכנות הטבועה בעבירה זו. השופט (כתארה אז) ד' ביניש עמדה על הטעם לכך באחת הפרשות:

"מטבע הדברים, אדם המסוגל לבצע רצח, מסוכן הוא לבטחון הציבור, וקשה ביותר להפריך חזקת מסוכנות זו. אדם שאינו בוחל אף בפגיעה בערך הבסיסי והאוניברסאלי של קדושת החיים, אינו ראוי לאמון שהחברה נותנת באדם המשוחרר בערובה - שיקיים את תנאי שחרורו. מקום בו לכאורה הנאשם רצח אדם - אין להניח כי צווי בית המשפט יהיה בהם להטיל עליו מורא. את הסיכון מפניו של הנאשם שפגע בערך הנעלה מכל הערכים - יש להטיל על הנאשם ולא על סביבתו. זאת ועוד, אדם הנאשם בעבירה שדינה מאסר עולם חובה, אף אינו נתון למוראו של עונש נוסף בגין עבירות שיבצע בעת היותו משוחרר בתנאים. משיועד הנאשם כי אם יורשע, דינו לכלות ימיו בין כתלי בית הסוהר - ספק רב אם יש דבר שירתיעו מלחזור על מעשיו כדי להימלט מן הדין או למען מטרה אחרת" (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 527-528 (1997)).

עניינו של העורר אינו מגלה נסיבות חריגות ויוצאות דופן העשויות להצדיק, בשלב זה בוודאי, את שחרורו לחלופת מעצר.

הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ח באלול התש"ף (17.9.2020).

ש ו פ ט